

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงกับสวัสดิการตามความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพวัยทำงานยุคใหม่ กรณีศึกษาในโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลเครือข่ายขนาด 120-240 เตียง เขตทิศตะวันออก และเขตส่วนกลางกรุงเทพมหานคร โดยมีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

### 1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลเครือข่ายขนาด 120-240 เตียง ที่กำหนด และอยู่ทางเขตทิศตะวันออกและเขตส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งตำแหน่งงานเป็น 3 ส่วน คือพยาบาลประจำการ หัวหน้าเวร และรอง/ผู้ช่วยหัวหน้าหรือหัวหน้าแผนก มีสังกัดหน่วยงาน 3 กลุ่ม ดังนี้ แผนกผู้ป่วยนอก แผนกผู้ป่วยในและแผนกผู้ป่วยวิกฤติ โดยเก็บตัวอย่างทั้งหมด 100% เป็นจำนวนทั้งสิ้น 188 คน

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามและแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวคิดของ Paul and Chales (1956), Hellrigel, Jackson and Slocum (2005) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2541) และฉัฐพันธ์ เจริญนันท์ (2548) มาสร้างเป็นแนวข้อคำถาม มี 1 ชุดแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่ศึกษา ประสิทธิภาพปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลอื่น รายได้รวมที่ได้รับ และหน่วยงานที่สังกัด เป็นคำถามแบบ Check list และเติมข้อความ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการตามความเกี่ยวกับการจัดคาดหวังจากองค์กรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยนำแนวคิดหลายๆแนวคิดมาเปรียบเทียบ

สวัสดิการ โดยคัดเลือกแนวคิดหลักที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับลักษณะการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่ครอบคลุมทั้งหมด 7 ด้าน จำนวน 25 ข้อซึ่งแต่ละด้าน มีดังนี้

- |                                                |                           |
|------------------------------------------------|---------------------------|
| 1. ด้านสุขภาพ (Health Service)                 | ได้แก่วิธีที่ 1,2,3,4,5   |
| 2. ด้านความมั่นคง (Social Security Service)    | ได้แก่วิธีที่ 6,7,8       |
| 3. ด้านความปลอดภัย (Safety Service)            | ได้แก่วิธีที่ 9,10        |
| 4. ด้านการศึกษา (Education Service)            | ได้แก่วิธีที่ 11,12,13,14 |
| 5. ด้านนันทนาการ (Recreational Service)        | ได้แก่วิธีที่ 15,16,17    |
| 6. ด้านเศรษฐกิจ (Economic Service)             | ได้แก่วิธีที่ 18,19,20,21 |
| 7. ด้านเงินรางวัลและโบนัส (Awards and Bonuses) | ได้แก่วิธีที่ 22,23,24,25 |

ลักษณะของคำถามเป็นปลายปิด มีคำตอบให้เลือกตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็น 5 ระดับ ตามแนว Likert Scale ดังนี้คือ

#### สวัสดิการที่ได้รับจริง

คะแนน 5 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่ได้รับจริงมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่ได้รับจริงมาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่ได้รับจริงปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่ได้รับจริงน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่ได้รับจริงน้อยที่สุด

#### สวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับ

คะแนน 5 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับสูงที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับสูง

คะแนน 3 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับสวัสดิการที่คาดหวังจะได้รับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปรผลคะแนนแบบสอบถามมีเกณฑ์ในการคิดคะแนนสวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ตามความคาดหวังโดยนำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน รวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปรผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยสวัสดิการที่ได้รับ และสวัสดิการที่คาดหวังดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2538: 117)

| คะแนนเฉลี่ย | ระดับสวัสดิการที่ได้รับ      | ระดับสวัสดิการที่คาดหวัง |
|-------------|------------------------------|--------------------------|
| 4.50 - 5.00 | ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด  | ต้องการสูงที่สุด         |
| 3.50 - 4.49 | ตรงตามความเป็นจริงมาก        | ต้องการสูง               |
| 2.50 - 3.49 | ตรงตามความเป็นจริงปานกลาง    | ต้องการปานกลาง           |
| 1.50 - 2.49 | ตรงตามความเป็นจริงน้อย       | ต้องการน้อย              |
| 1.00-1.49   | ตรงตามความเป็นจริงน้อยที่สุด | ต้องการน้อยที่สุด        |

### 3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยหาความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

#### 3.1 การหาความตรงตามเนื้อหา(Content Validity)

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นซึ่งผ่านการแก้ไขในขั้นต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษานำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการพยาบาลและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบริหารทรัพยากรบุคคล จำนวนทั้งหมด 6 ท่านพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยพิจารณาสำนวนภาษาเกณฑ์การให้คะแนนความถูกต้องของการวัด ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปรับความชัดเจนของภาษาและการใช้ภาษา และปรับเปลี่ยนสวัสดิการในด้านต่างๆ ให้ตรงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

การพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างสาระคำถามกับสาระสวัสดิการด้านต่างๆ ที่วัด ถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องโดยใช้ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Congruence: IOC) (นิรัตน์ อิมามิ, 2554) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจะให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

นำคะแนนแต่ละข้อคำถามมาหาค่า (Index of Congruence: IOC) รายข้อ ดังนี้

$$\text{สูตร } \frac{\text{IOC}}{N} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$  หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การตัดสิน ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 6 ท่าน (รายชื่อตามภาคผนวก ก) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมจากเดิม ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน มีความเห็นตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้และผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

**3.2 การหาความเที่ยง (Reliability)** นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Tryout) กับพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานยุคใหม่ กลุ่มโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลเครือข่ายเขตใจกลางเมือง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูล จำนวน 30 คน ให้ตอบแบบสอบถามในระยะเวลาที่กำหนด ได้ข้อมูลกลับมา 30 ชุด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายในด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient of Internal Consistency) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม = 0.83

#### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลเครือข่ายที่ต้องเก็บข้อมูล จำนวน 2 โรงพยาบาล

4.2 เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาลของทั้ง 2 โรงพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

4.3 นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและกำหนดนัดวันรับเอกสาร  
กลับคืน

4.4 ติดตามเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยตนเอง เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิ์  
ไม่เปิดเผยข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้ตอบในแบบสอบถาม

4.5 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

4.6 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยจะวิเคราะห์เป็นภาพรวม โดยไม่ได้วิเคราะห์  
เป็นรายบุคคล

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทาง  
สถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะ  
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ เป็นร้อยละ  
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสวัสดิการที่คาดหวังและสวัสดิการที่ได้รับ  
จริง จำแนกตามสวัสดิการรายด้าน โดยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
(Standard Deviation)

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของสวัสดิการที่ได้รับจริงและสวัสดิการที่คาดหวัง  
วิเคราะห์ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบจับคู่ (Paired t-test statistic) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ  
ที่ระดับ 0.05